

2009 metų finansinių ataskaitų
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie Bendrovę

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“, iki 2007 m. gruodžio 11 d. UAB „Commercial Union Lietuva gyvybės draudimas“, (toliau – Bendrovė) buvo įsteigta 2001 m. birželio 26 d. 2001 m. rugpjūčio 31 d. Bendrovė buvo įregistruota kaip uždaroji akcinė draudimo bendrovė, įmonės kodas 111744827. Bendrovės pagrindinės buveinės adresas yra Lvovo g. 25, Vilnius.

Draudimo veiklos licencija Nr. 0016 Bendrovei išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ priklauso tarptautinei grupei „Aviva“, penktam didžiausiam gyvybės draudikui pasaulyje ir vienai didžiausių gyvybės draudimo ir pensijų fondų grupių Europoje.

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. visas Bendrovės akcijas turėjo gyvybės draudimo veiklą vykdanči Lenkijos įmonė Commercial Union Polska – Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna, kuri 2009 m. birželio 1 d. pakeitė pavadinimą į Aviva Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna. Akcinį kapitalą sudaro paprastosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 10 litų.

	2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d.		
	Akcinis kapitalas (tūkst. litų)	Akcijų priedai (tūkst. litų)	Akcijų skaičius
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	5 950	9 718	595 000
Pokytis	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	5 950	9 718	595 000

Bendrovė siūlo tokias gyvybės draudimo grupes: gyvybės draudimą, susijusį su investiciniais fondais (kai investavimo rizika tenka draudėjui), pensijų kaupimo veiklą ir gyvybės draudimą tiek, kiek nenumatyta Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 7 straipsnio 2 – 5 punktuose. Taip pat Bendrovė vykdo draudimą nuo nelaimingų atsitikimų ir draudimą ligos atveju, kaip papildančias pagrindinę draudimo riziką. 2009 m. Bendrovė pristatė rinkai dvi pagrindinę draudimo riziką papildančias paslaugas – vaiko draudimą nuo nelaimingų atsitikimų „Būk atsargus“ ir draudimą kritinės ligos atveju.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie Bendrovę (tęsinys)

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė siūlė aštuonis gyvybės draudimo produktus – universalų gyvybės draudimą, taupomąjį investicinį gyvybės draudimą, investicinį gyvybės draudimą su vienkartinę draudimo įmoka, gyvybės draudimą „Studentas“, VIP pensinį draudimą, darbuotojų gyvybės draudimą „Atlygis plus“, investicinį gyvybės draudimą „Aviva fondai“ ir investicinį gyvybės draudimą „Saugi investicija“.

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Bendrovei leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą. Bendrovė siūlo kaupti lėšas 3 pensijų fonduose – „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“.

Pensijų fondų depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinė: Gedimino pr. 12, Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės patikėjimo teise valdomų pensijų fondų „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“ bendra grynujų aktyvų vertė buvo lygi 427 758 692 litams (2008 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 300 295 816 litų) (36 pastaba).

2009 m. pabaigoje Bendrovė vykdė veiklą 17 vietų, įskaitant administracijos vietą (2008 m. – 17 vietų). Buvėinių adresai:

Administracija: Lvovo g. 25, Vilnius
Vilniaus skyrius 1: Lvovo g. 25, Vilnius
Vilniaus skyrius 2: Ukmergės g. 220, Vilnius
Kauno skyrius: Savanorių pr. 292B, Kaunas
Klaipėdos skyrius: S.Daukanto g.3/J. Zauerveino g.6, Klaipėda
Šiaulių skyrius: Tilžės g. 124, Šiauliai
Panevėžio skyrius: Klaipėdos g. 28, Panevėžys
Alytaus biuras: S.Dariaus ir S.Girėno g.7, Alytus
Marijampolės biuras: Vytauto g. 13, Marijampolė
Kaišiadorių biuras: Gedimino g. 57, Kaišiadorys
Mažeikių biuras: Vydūno g. 12, Mažeikiai
Tauragės biuras: S.Dariaus ir S.Girėno g. 7, Tauragė
Utenos biuras: Kauno g. 33, Utena
Jonavos biuras: Basanavičiaus g.22/Prezidento g. 8, Jonava
Kėdainių biuras: Didžioji g. 38, Kėdainiai
Telšių biuras: Respublikos g. 6A, Telšiai
Elektrėnų biuras: Rungos g. 10, Elektrėnai

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 73 darbuotojai (2008 m. gruodžio 31 d. – 69 darbuotojai).

2009 m. bei 2008 m. dukterinių ar asocijuotų įmonių Bendrovė neturėjo.

Kaip ir ankstesniais metais Bendrovė išlaikė vieną pirmaujančių pozicijų gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo rinkoje. 2009 m. Bendrovės klientų skaičius viršijo 197 tūkst. (2008 m. – 188 tūkst.); gruodžio pabaigoje Bendrovė turėjo apie 154 tūkst. (2008 m. – 148 tūkst.) pensijų fondų ir virš 43 tūkst. (2008 m. virš 40 tūkst.) gyvybės draudimo klientų.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie Bendrovę (tęsinys)

Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos duomenimis, pagal pasirašytas gyvybės draudimo įmokas 2009 m. pabaigoje Bendrovė užėmė trečią vietą, o valdoma rinkos dalis sudarė 17,4 proc. (2008 m. – 15,9 proc).

Per septintąjį II pakopos pensijų kaupimo sutarčių pasirašymo etapą 2009 m. Bendrovė, pasirašiusi 11 tūkst. (2008 m. – 13 tūkst.) pensijų kaupimo sutarčių ir nuo reformos pradžios sukopusi beveik 428 mln. litų (2008 m. – 300 mln. litų) pensijų turta, buvo trečiojoje vietoje tarp visų pensijų kaupimo bendrovių.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

2009 m. bei 2008 m. gruodžio 31 d. balansas, pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių bei pinigų srautų ataskaitos parengtos pagal Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimą Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusius šio nutarimo pakeitimus. Bendrovė taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Verslo apskaitos standartais (VAS) ir kitais teisės aktais, jei minėtas Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimas nenustato kitaip.

Bendrovė apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 litai už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

2. Išimtys

Sudarydama 2009 m. bei 2008 m. finansines ataskaitas, Bendrovė laikėsi Verslo apskaitos standartuose nustatytų apskaitos principų bei vadovavosi Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. N-7 patvirtinta „Draudimo įmonių finansinės atskaitomybės sudarymo tvarka“. Finansinėse ataskaitose išimčių nebuvo.

3. Nematerialiojo turto apskaita ir amortizacija

Nematerialusis turtas pradžioje yra įtraukiamas į apskaitą įsigijimo verte kartu su negrąžinamais mokesčiais, tame tarpe su pridėtinės vertės mokesčiu. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas apskaitoje, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Įtraukus į apskaitą nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir pastovius vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Nematerialusis turtas yra amortizuojamas taikant tiesinį amortizacijos metodą. Programos ir licencijos amortizuojamos per 4 metus, teisės amortizuojamos per jų galiojimo laikotarpį.

4. Nekilnojamojo turto apskaita ir nusidėvėjimas

2009 m. bei 2008 m. Bendrovė neturėjo nekilnojamojo turto.

5. Investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones apskaita

2009 m. bei 2008 m. Bendrovė neturėjo investicijų į dukterines įmones ir asocijuotas įmones.

6. Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius apskaita

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo įsigijusi investicinių kintamo kapitalo bendrovių vertybinių popierių. Tokios investicijos pirminio pripažinimo metu registruojamos apskaitoje įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo už jas tikrajai vertei, neįtraukiant tiesioginių sandorio sudarymo išlaidų. Tiesioginės sandorio sudarymo išlaidos pripažįstamos to laikotarpio investicinės veiklos sąnaudomis. Kiekvieno laikotarpio pabaigoje vertybiniai popieriai yra apskaitomi tikrąja verte, atsižvelgiant į jų įvertintą rinkos kainą, ir balanse pateikiami tikrąja verte, vertės pasikeitimą apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius priskiriamos parduoti laikomam finansiniam turtui.

7. Investicijų į skolos vertybinius popierius apskaita

Investicijos į skolos vertybinius popierius pirminio pripažinimo metu registruojamos apskaitoje įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo už jas tikrajai vertei, neįtraukiant tiesioginių sandorio sudarymo išlaidų. Tiesioginės sandorio sudarymo išlaidos pripažįstamos to paties laikotarpio investicinės veiklos sąnaudomis. Kiekvieno laikotarpio pabaigoje šios investicijos apskaitomos tikrąja verte, atsižvelgiant į jų įvertintą rinkos kainą ir balanse pateikiamos tikrąja verte, o vertės pasikeitimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Jei skolos vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, jie balanse pateikiami tikrąja verte, kuri yra lygi labiausiai tikėtinais pardavimo kainai. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Investicijos į skolos vertybinius popierius priskiriamos parduoti laikomam finansiniam turtui.

8. Suteiktų paskolų apskaita

2009 m. ir 2008 m. Bendrovė nebuvo suteikusi paskolų trečiosioms šalims.

9. Indėlių kredito įstaigose apskaita

Indėliai kredito įstaigose apskaitomi nominalia verte, iki indėlio termino pabaigos kaupiant palūkanas tiesiniu būdu.

10. Kito materialiojo turto apskaita

Ilgalaikiu turtu pripažįstamas turtas, kurio įsigijimo vertė yra daugiau nei 500 litų ir kuris naudojamas Bendrovės veikloje ilgiau nei vienerius metus. Ilgalaikis materialusis turtas nudėvimas tiesiniu metodu. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio pirmos dienos po turto įvedimo į eksploataciją. Ilgalaikiam materialiajam turtui taikomos šios nusidėvėjimo normos:

Organizacinė technika	4 metai
Automobiliai	6 metai
Baldai	6 metai
Skaičiavimo technika	4 metai
Kitas turtas	4 metai

10. Kito materialiojo turto apskaita (tęsinys)

Įsigytas materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo verte kartu su negražinamu pridėtinės vertės mokesčiu. Į įsigijimo vertę traukiamos turto atvežimo, paruošimo naudoti, kitų negražinamų mokesčių išlaidos.

Kai turtas nurašomas arba parduodamas, jo įsigijimo vertė ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojami, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo, remonto išlaidos, patirtos pradėjus naudoti ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį. Išsinuomoto turto eksploatavimo ir remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kada jos buvo patirtos ir apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Bendrovė turto išperkamąją nuoma ar išsimokėtinai įsigijusi neturėjo.

11. Gautinų sumų apskaita

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusiais nutarimo pakeitimais, pagal draudimo sutartį negautos draudėjų mokėtinos įmokos nėra pripažįstamos pasirašytomis draudimo įmokomis, todėl Bendrovė gautinų sumų iš draudėjų neapskaito.

Kitos gautinos sumos apskaitomos jų tikrąja verte. Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra pripažįstamas atlikus pagrįstą įvertinimą ir remiantis tikimybe, kad skola nebus apmokėta.

12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Pinigų ekvivalentams priskiriami trumpalaikiai indėliai (iki 3 mėn.) bei pinigų rinkos priemonės.

13. Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Bendrovės patirtos įsigijimo sąnaudos pensijų kaupimo veiklai vykdyti yra atidedamos, formuojant atidėtas įsigijimo sąnaudas balanse turto pusėje. Pensijų kaupimo veiklos įsigijimo sąnaudos atidedamos, kadangi jos patiriamos ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nei bus uždirbamos pajamos. Įsigijimo sąnaudas sudaro komisiniai už sudarytas pensijų kaupimo sutartis, dokumentų rengimo, marketingo ir mokymų sąnaudos, patirtos pensijų kaupimo sutarčių sudarymui. Pensijų kaupimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos amortizuojamos per 3 metus nuo pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimo, skaičiuojant lygiomis dalimis kas mėnesį, pradedant nuo to mėnesio, kurį pirmąkart uždirbamos pajamos pagal praėjusiais kalendoriniais metais sudarytas pensijų kaupimo sutartis.

13. Atidėtos įsigijimo sąnaudos (tęsinys)

Pensijų kaupimo sutarčių įsigijimo sąnaudos, susijusios su iš kitų pensijų kaupimo bendrovių fondų perėjusiais klientais, yra amortizuojamos per kalendorinius metus, kuriais buvo sudaryta pensijų kaupimo sutartis.

Bendrovė neatideda įsigijimo sąnaudų gyvybės draudimo veiklai, kai gyvybės draudimo įmokos yra uždirbamos bei įsigijimo sąnaudos, susijusios su uždirbamomis įmokomis, yra patiriamos tuo pačiu laikotarpiu. Kai įsigijimo sąnaudos, susijusios su uždirbamomis įmokomis, patiriamos ne tuo pačiu laikotarpiu, jos atidedamos ir amortizuojamos Bendrovėje nustatyta tvarka.

14. Turto vertės sumažėjimas

Turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo nuostoliai, apskaityti ankstesniais laikotarpiais, yra atstatomi, kai yra požymių, kad turto vertės sumažėjimas nebeegzistuoja arba sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Padidėjusi apskaitinė vertė dėl tokio atstatymo yra padidinama tik tiek, kad neviršytų turto nudėvėtos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę apskaityti ankstesniais metais.

15. Kapitalas ir rezervai

Akcinis kapitalas apskaitomas pagal Bendrovės įstatus. Sumokėta suma, kuria išleistų akcijų pardavimo kaina viršija nominalią jų vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Rezervai sudaromi paskirstant ataskaitinių metų pelną visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų, poįstatyminių aktų bei Bendrovės įstatų. Perkainojimo rezervo Bendrovė neformuoja.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, jeigu nepaskirstytojo pelno (nuostolių) finansinių metų pradžioje ir grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno (nuostolių) suma yra neigiama, t. y. susidaro nuostoliai, visuotinis akcininkų susirinkimas turi priimti sprendimą padengti šiuos nuostolius – į paskirstytinąjį rezultatą pervedamas sumas įtraukti tokia seka:

- a) pervedimai iš rezervų, nepanaudotų ataskaitiniais finansiniais metais;
- b) pervedimas iš privalomojo rezervo;
- c) pervedimas iš akcijų priedų.

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir naudojamas sukauptiems nuostoliams padengti. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Verslo apskaitos standartus, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

16. Draudimo techniniai atidėjiniai

Bendrovė formuoja numatomų išmokėjimų, gyvybės draudimo matematinio (žalų padengimo) ir gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninius atidėjinius. Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos patvirtinta techninių atidėjinių formavimo metodika.

16. Draudimo techniniai atidėjiniai (tėsinys)

Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjinys formuojamas investuojamų periodinių draudimo įmokų, nustatytų draudimo sutartyje, daliai bei investicinėms draudimo įmokoms.

Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys sudaromas praneštoms, bet dar nereguliuotoms žaloms, praneštoms sureguliuotoms, bet dar neapmokėtoms žaloms, įvykusioms, bet nepraneštoms žaloms, išperkamosioms sumoms. Įvykusių, bet nepraneštų žalų techninis atidėjinys papildančiosioms draudimo rūšims formuojamas kaip didesnis iš 5 proc. per paskutinius 4 ketvirčius uždirbtų atskaitymų už draudimo apsaugą ir „Chain-Ladder“ metodu apskaičiuoto techninio atidėjinio. Praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, ir įvykusių, bet nepraneštų žalų, techninių atidėjinių sumos yra didinamos žalos sureguliuavimo sąnaudomis, apskaičiuotomis vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos techninių atidėjinių formavimo metodika.

Perdraudikų dalis numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje apskaičiuojama atsižvelgiant į perdraudimo sutarčių sąlygas.

Žalos padengimo techninis atidėjinys skaičiuojamas draudimo rizikoms, priskirtinoms ateities laikotarpiams, ir ateinančių laikotarpių sutarčių administravimo sąnaudoms padengti.

Žalos padengimo techninis atidėjinys draudimo rizikoms padengti yra skaičiuojamas aktuariniu perspektyviniu principu, diskontuojant būsimo mirties ir mirties dėl nelaimingo atsitikimo teigiamo rizikos kapitalo sumas, ateinančių laikotarpių sutarčių administravimo sąnaudas atitinkamai draudimo sutartims, pagal kurių sąlygas nėra išskaičiuojami atskaitymai už draudimo apsaugą ar už draudimo sutarčių administravimą iš draudimo sutarties vertės arba draudimo įmokų. Žalos padengimo techninis atidėjinys atskaitymams už draudimo riziką, priskirtiną ateities laikotarpiams, formuojamas 1/24 metodu kiekvienos sutarties atskaitomų draudimo rizikos kaštų daliai, naudojant perkeltų įmokų techninio atidėjinio apskaičiavimo metodus. Žalos padengimo techninis atidėjinys draudimo rizikoms padengti yra apskaičiuojamas kiekvienai atskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojančiai draudimo sutarčiai atskirai.

Naudojamos prielaidos:

- mirtingumo – 50 proc. nuo Lietuvos gyventojų 1989 – 1990 m. mirtingumo lentelės tikimybių;
- diskonto faktorius - diskontuojama maksimalia technine palūkanų norma, periodiškai nustatoma Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimais (techninė palūkanų norma 2009 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 2,38 proc., 2008 m. gruodžio 31 d. - 2,62 proc.).

17. Atidėjimai kitiems įsipareigojimams padengti

Atidėjimai kitiems įsipareigojimams ir reikalavimams padengti yra formuojami gavus pagrįstą informaciją apie Bendrovės įsipareigojimo atsiradimą tam, kad būtų užtikrintas tokių įsipareigojimų vykdymas.

18. Kiti įsipareigojimai

Kiti įsipareigojimai registruojami apskaitoje, atsiradus įsipareigojimams vykdant draudimo ar su ja susijusią veiklą. Į kitus įsipareigojimus neįskaitomos techninių atidėjinių sumos.

19. Pasirašytos ir uždirbtos draudimo įmokos

Draudimo įmokos pripažįstamos pasirašytomis tada, kai jos yra gaunamos ir kai yra formuojamas su jų sumokėjimu susijęs gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny.

Uždirbtomis pajamomis pripažįstamos pasirašytos įmokos, sumažintos perdraudikams tenkančia uždirbtų įmokų dalimi.

Perdraudikų dalis uždirbtose įmokose yra apskaičiuojama pagal perdraudimo sutartyje nurodytus principus, t.y. perdraudikų rizikos tarifas padaugintas iš vidutinės per ataskaitinį laikotarpį perdraudikų dalies teigiamame rizikos kapitale kiekvienam apdraustajam kiekvienai draudimo rizikos rūšiai.

20. Draudimo išmokų sąnaudos

Išmokėtos draudimo išmokos už draudimo sutartyje numatytus draudiminiuosius įvykius, atsitikusius ataskaitiniu laikotarpiu, taip pat ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, pripažįstamos to laikotarpio, kurį jos buvo išmokėtos, sąnaudomis. Jeigu draudiminis įvykis įvyko ataskaitiniu laikotarpiu, o išmoka išmokama kitą laikotarpį, ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaromas numatomų išmokų techninis atidėjiny.

Žalos suregulavimo sąnaudoms priskiriamos Bendrovės administracinės išlaidos, susijusios su žalos suregulavimu ir patirtos draudimo Bendrovės viduje (darbo užmokestis žalos suregulavimo skyriaus darbuotojams ir kita), taip pat išlaidos tretiesiems asmenims, tiesiogiai susijusios su draudiminio įvykio tyrimu (atlygis ekspertams, galimos papildomos išlaidos tyrimo metu ir kita). Žalos suregulavimo sąnaudoms priskiriama dalis administracinių sąnaudų pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką.

Perdraudikų dalis draudimo išmokose yra apskaičiuojama proporcingai perdraudikų prisiimtai rizikos daliai pagal tą sutartį, kuriai skaičiuojama išmoka.

21. Investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Investicijų perleidimo pelnas ir nuostoliai pripažįstami tuo laikotarpiu, kuriuo investicijos buvo realizuotos. Pelno (nuostolių) ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinių metų investicijų perleidimo pelnas arba nuostoliai - kaip teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų realizavimo vertės ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje. Investicijų, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui arba sumažėjimui.

Investicijų perleidimo pelnas bei nerealizuotas vertės padidėjimas iš gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investicijų atvaizduojami pelno (nuostolių) ataskaitos pozicijoje „II.3.1. Pelnas iš investicijų, kai investavimo rizika tenka draudėjui“, o perleidimo nuostoliai ir nerealizuotas vertės sumažėjimas atitinkamai pozicijoje „II.10.1. Nuostoliai iš investicijų, kai investavimo rizika tenka draudėjui (-)“.

21. Investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tęsinys)

Investicijų vadybos sąnaudoms tiesiogiai priskiriami komisiniai makleriams ir finansinių institucijų suteiktų paslaugų mokesčiai, taip pat dalis administracinių sąnaudų, susijusių su investicijų vadyba, pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Jos apskaitomos tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos.

Investicinės veiklos pelnas iš nuosavo kapitalo perkeliamas į netechninę dalį. Jis apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarime Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ nustatyta tvarka. Prieš skaičiavimą pelno (nuostolių) pozicija II.9. koreguojama investicijų vadybos sąnaudomis, tenkančiomis investicijų, dengiančių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiniui bei Bendrovės valdomų pensijų fondų investicijų valdymui. Investicijų vadybos sąnaudos, tenkančios Bendrovės valdomų pensijų fondų investicijoms, apskaičiuojamos vadovaujantis Bendrovės patvirtinta sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Investicijų vadybos sąnaudos, tenkančios investicijų, dengiančių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninius atidėjinius, valdymui, investicijų iš nuosavo kapitalo ir kitus techninius atidėjinius dengiančių investicijų valdymui, apskaičiuojamos pagal investicijų, dengiančių atitinkamus techninius atidėjinius, ir investicijų iš nuosavo kapitalo tikrosios vertės proporcijas, naudojant vidutinius per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Vidutinis dydis apskaičiuojamas kaip ataskaitinio laikotarpio pradžios ir pabaigos verčių aritmetinis vidurkis.

22. Įsigijimo ir administracinės sąnaudos

Tiesiogiai įsigijimo sąnaudoms priskiriamas komisinis atlyginimas ir kitos išmokos draudimo tarpininkams, dokumentų rengimo bei medicininių apžiūrų sąnaudos. Įsigijimo sąnaudoms taip pat priskiriama dalis administracinių sąnaudų, susijusių su draudimo sutarčių įsigijimu pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Įsigijimo sąnaudos, išskyrus atidėtasias įsigijimo sąnaudas (žr. p. II.13.), apskaitomos tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos.

Administracinėms sąnaudoms priskiriamos personalo sąnaudos, patalpų išlaikymo, ryšių sąnaudos bei kitos sąnaudos, tokios kaip amortizacijos ir nusidėvėjimo, kiek jos neįtraukiamos į investicijų, įsigijimo ar žalos sureguliojimo sąnaudas pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Tiesiogiai administracinėms sąnaudoms priskiriamos įmokų surinkimo, mokesčių sąnaudos bei sąnaudos, tiesiogiai susijusios su pensijų fondų valdymu.

Perdraudikų pelno komisinių dalis mažina Bendrovės administracines sąnaudas.

Įsigijimo ir administracinės sąnaudos pagal Bendrovės veiklos pobūdį papildomai skirstomos į gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo veiklos sąnaudas pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką.

Bendrovė taip pat vykdo gyvybės draudimą, draudimą nuo nelaimingų atsitikimų bei draudimą ligos atveju kaip papildančias draudimo grupes prie gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, tačiau pasirašytose įmokose toks atskyrimas nėra įmanomas, todėl ir sąnaudos nėra skirstomos.

23. Kitų techninės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Kitoms techninės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, susijusios su pensijų kaupimo veikla. Kitoms techninėms sąnaudoms priskiriamos sąnaudos iš draudimo veiklos, neįtrauktos į kitas pozicijas. Kitos techninės veiklos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos.

24. Kitų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Kitos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos.

25. Mokesčiai

Pagrindinių Bendrovės mokamų mokesčių tarifai:

- Draudimo priežiūros komisijos išlaikymo mokestis 2009 m. – 0,2425 proc. nuo pasirašytų įmokų (2008 m. – 0,2425 proc.);
- Socialinio draudimo įmokos – 30,98 proc. nuo darbuotojams priskaičiuotų su darbo santykiais susijusių sumų.

Pelno mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į metinį pelną ir įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2009 m. yra 20 proc. Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, vadovaujantis mokesčių tarifais, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso data.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tokiu dydžiu, koku Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje vadovaujantis apmokestinamojo pelno prognozėmis.

Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

26. Užsienio valiutos vertės perskaičiavimas

Visi sandoriai yra apskaitomi litais. Jeigu sandoris sudaromas ne Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, sandorio suma perskaičiuojama į litus pagal sandorio dieną galiojusį oficialų lito ir atitinkamos valiutos santykį.

Turtas ar įsipareigojimai užsienio valiuta kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojami pagal oficialų tos dienos lito ir tos valiutos santykį. Pelnas ar nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo balanso diena yra apskaitomi finansinių pajamų (sąnaudų) straipsnyje pelno (nuostolių) ataskaitoje.

27. Investicijų vertės perskaičiavimas

Investicinių kintamo kapitalo bendrovių vertybinių popierių vertė kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojama pagal oficialiai skelbiamas akcijų rinkos kainas. Skolos vertybinių popierių vertė kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojama pagal oficialiai skelbiamas tos dienos vertybinių popierių kotiruotes. Skolos vertybiniai popieriai, kuriais neprekiuojama reguliuojamose rinkose, įvertinami labiausiai tikėtina pardavimo kaina. Susidaręs skirtumas dėl vertės pasikeitimo apskaitomas kaip nerealizuotos pajamos arba sąnaudos iš investicijų pelno (nuostolių) ataskaitoje. Investicijų tikroji vertė lygi jų apskaitinei vertei.

28. Pinigų srautai

Finansinei veiklai priskiriamas valiutų kursų pasikeitimo rezultatas, palūkanos už lėšų likučius bankų sąskaitose. Investicinei veiklai priskiriamos investicijų realizuotos pajamos ir sąnaudos, sumos, sumokėtos investavus bei sumokėti mokesčiai, susiję su investicine veikla ir investicijų valdymu. Bendrovės įprastinei veiklai priskiriamos gautos draudimo įmokos, išmokėtos draudimo išmokos, apmokėtos veiklos sąnaudos, sumokėti mokesčiai, sumos, gautos ir sumokėtos perdraudikams, bei sumos, gautos ir sumokėtos vykdant kitą Bendrovės veiklą.

29. Atsargos

Įsigijusi atsargas (draudimo dokumentus, reklaminę medžiagą ir kt.), Bendrovė iš karto nurašo į sąnaudas visą įsigytų atsargų sumą.

30. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengiant finansines ataskaitas pagal 2004 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimo Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusių nutarimo pakeitimų bei LR verslo apskaitos standartų reikalavimus, vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimą. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą, vertės sumažėjimo, pensijų sukauptimo, taip pat mirtingumo lentelės bei techninės palūkanų normos, investicijų tikrosios vertės, atidėtųjų įsigijimo sąnaudų pripažinimo laikotarpio įvertinimus. Ateityje įvyksiantys įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai pakeitimas bus atliktas.

31. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

32. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

33. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras verslo apskaitos standartas tokio sudengimo reikalauja.

Kur buvo reikalinga ir įmanoma tiksliai įvertinti, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius.

34. Apskaitinių įvertinimų ir pateikimo finansinėse ataskaitose keitimas

2009 m. buvo peržiūrėta sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarka ir atlikta keletas pakeitimų.

Siekiant tiksliau paskirstyti sąnaudas tarp pensijų kaupimo veiklos ir gyvybės draudimo veiklos, pensijų administratorių darbo užmokestis tiesiogiai buvo priskirtas pensijų veiklos įsigijimo sąnaudoms, taip pat tiksliau įvertintos žalų administravimo sąnaudos, prie kurių priskirtos dalis apskaitos kaštų centro sąnaudų dėl apskaitos skyriaus patiriamų darbo sąnaudų draudimo išmokų už žalą ir išperkamųjų verčių pavedimams atlikti, bei aktuarų kaštų centro sąnaudos patiriamos dėl numatomų išmokėjimo techninio atidėjimo formavimo ir dėl perdraudikų dalies draudimo išmokose įvertinimo praneštomis bei išmokėtoms žaloms.

Taip pat 2009 m. viduryje pasikeitus Bendrovės struktūrai, buvo atitinkamai peržiūrėtas pasikeitusių kaštų centro sąnaudų priskyrimas gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo veikloms.

Šis apskaitinio įvertinimo pakeitimas Bendrovės rezultatui įtakos neturi.

35. Segmentai

Geografinis segmentas yra išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje teikiamos draudimo paslaugos tam tikroje geografinėje ekonominėje aplinkoje ir kurios rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų verslo dalių, veikiančių kitoje geografinėje ekonominėje aplinkoje. Išskiriami tokie geografiniai segmentai: Lietuvos Respublika, kitos Europos Sąjungos valstybės narės, užsienio valstybės. Bendrovės informacija pagal geografinius segmentus pateikta 19 pastaboje.

Verslo segmentas yra išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje gaminami atskiri arba susiję produktai ar teikiamos atskiros arba susijusios paslaugos ir kurios verslo rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų Bendrovės verslo dalių. Išskiriami tokie verslo segmentai – gyvybės draudimo bei pensijų kaupimo. Gyvybės draudimo verslo segmentas taip pat skirstomas pagal individualias bei grupines sutartis, gyvybės draudimo sutartis pagal vienkartinės ir periodines įmokas, gyvybės draudimo sutartis su dalyvavimu pelne bei be dalyvavimo pelne. Bendrovės informacija pagal verslo segmentus pateikta 19 bei 20 pastabose.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas

Bendrovė, vykdydama savo veiklą, nuolat identifikuoja rizikas, kurios daro įtaką ilgalaikiams Bendrovės tikslams bei finansiniams rezultatams. Rizikas įtakoja tiek išoriniai, tiek vidiniai veiksniai. Bendrovėje yra patvirtinta ir įgyvendinta Rizikos valdymo strategija, kuri nustato Bendrovės darbuotojų atsakomybės ribas ir reikalingus procesus siekiant valdyti Bendrovės veiklos rizikas. Rizikos valdymo strategija apibrėžia metodus ir priemones atpažinti, įvertinti ir kontroliuoti su Bendrovės veikla susijusias rizikas, užtikrina objektyvią ir patikimą atskaitomybę Bendrovės vieninteliam akcininkui ir Aviva grupei apie visas materialias rizikas, užtikrina Bendrovės rizikos valdymo procesų atitikimą Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su rizikos valdymu, reikalavimams ir Aviva grupės rizikos valdymo politikų reikalavimams, užtikrina, kad visose Bendrovės veiklos srityse verslo rizikos lygis būtų toleruotinas.

Bendrovės valdyba yra paskyrusi rizikos valdytoją.

Vadovaudamasi Aviva Grupės ir Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos reikalavimais, Bendrovė išskiria ir valdo 10 rizikos rūšių, kurių reikšmingiausios pagal tikėtiną finansinę įtaką yra šios:

- Draudimo rizikos,
- Finansų ir kredito rizikos,
- Rinkos rizikos,
- Likvidumo rizikos,
- Operacinės rizikos,
- Teisės ir valdymo rizikos.

Bendrovėje rizika įvertinama naudojant kokybinius ar kiekybinius metodus arba juos derinant kartu. Rizikos poveikis skirstomas pagal įtaką Bendrovės finansams, veiklai ar reputacijai. Jei įmanoma, įvertinama finansinė tam tikros rizikos įtaka. Rizikos poveikis yra vertinamas atsižvelgiant į finansinį įtakos materialumą.

Draudimo rizikos

Draudimo rizikos prisiėmimas. Sudarant gyvybės draudimo sutartis, Bendrovės rizikos vertinimo specialistai vertina apdraustųjų sveikatos būklę, laisvalaikio pomėgius, darbo pobūdį bei draudėjų finansinį pajėgumą, vadovaudamiesi Bendrovės valdybos patvirtinta „Draudimo rizikos vertinimo tvarka“. Pagal perdraudimo sutartį gyvybės draudimo sutartys, viršijančios nustatytas ribas, prieš jas sudarant, yra vertinamos ir perdraudimo įmonės rizikos vertinimo specialistų.

Žalų reguliavimas. Bendrovė pranešimus apie draudiminiuosius įvykius tiria vadovaudamasi patvirtinta „Žalų reguliavimo tvarka“. Tvarka nustato draudimo išmokų ribas, kurių ribose Bendrovės darbuotojai turi teisę patvirtinti draudimo išmokų mokėjimą (kuo didesnė žala, tuo didesnė kontrolė yra jos patvirtinimui).

Nuostolingumas. Rizikų nuostolingumo analizė yra atliekama periodiškai, patikrinant, ar nuostolingumas neviršija numatyto Bendrovės veiklos planuose.

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas (tęsinys)

Mirtingumas ir ilgaamžiškumas. Pagrindinė Bendrovės prisiimama draudimo rizika yra mirtingumo rizika. Tikėtina, kad Lietuvos gyventojų mirtingumas ilgu laikotarpiu mažės, o būsimo gyvenimo trukmė ilgės. Kadangi mirtingumo pokyčiai yra tikėtini tik ilgu laikotarpiu, trumpu laikotarpiu Bendrovės finansiniams rezultatams pokyčiai įtakos neturės. Ilgaamžiškumo rizikos Bendrovė neprisiima, nes neparduoda anuiteto sutarčių.

Perdraudimas. Bendrovė turi pasitvirtinusi persidraudimo strategiją, kuria vadovaujantis bei atsižvelgiant į Aviva grupės reikalavimus yra pasirenkami perdraudikai. Siekiama, kad perdraudikai būtų vienos iš patikimiausių draudimo ir perdraudimo bendrovių pasaulyje, o perduodamos rizikos dalis padėtų išvengti didelių svyravimų draudimo išmokų vertėse.

Gyvybės draudimo produktų vystymas ir kainų nustatymas. Bendrovė, kurdama draudimo produktus, tiria konkurentų produktus bei draudimo rinkos tendencijas tiek Lietuvoje, tiek Rytų Europoje, atlieka draudimo produktų pelningumo analizę ir nustato atskaitymus iš draudimo sutarčių. Aviva grupė yra patvirtinusi gyvybės draudimo produktų kūrimo ir įkainojimo politiką, kuri apima ne tik produktų pelningumo akcininkui reikalavimus, bet ir klientų poreikių tenkinimą.

Bendrovė pagal Aviva grupės reikalavimus periodiškai tikrina draudimo produktų pelningumą, atlieka prielaidų, nustatytų draudimo produktų kūrimo metu, atitikimą realiai patirtoms.

Finansų ir kredito rizikos

Finansinių ataskaitų sudarymas. Bendrovė yra patvirtinusi apskaitos politiką ir apskaitos principus, nustačiusi veiksmų atlikimo bei kontrolės sistemas. Dauguma sandorių Bendrovėje yra atliekami, vadovaujantis keturių akių principu.

Vienetų kainų nustatymas. Bendrovėje yra patvirtintos gyvybės draudimo veiklos bei pensijų kaupimo veiklos vienetų kainų skaičiavimo tvarkos. Vienetų kainų skaičiavimui yra taikomas keturių akių principas. Taip pat, Bendrovė yra įdiegusi klaidų nustatymo, taisymo ir informavimo procesus.

Rinkos rizikos

Rinka. Bendrovė savo veikloje patiria rinkos riziką, kurią tiesiogiai įtakoja palūkanų normų, akcijų kainų, nekilnojamo turto vertės svyravimai, kredito pasiskirstymas bei finansinių įsipareigojimų nevykdymo ir valiutų kursų svyravimai. Kadangi Bendrovė, vykdydama gyvybės draudimo veiklą, sudaro tik gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, draudimo sutartis, tai Bendrovė tiesioginės investavimo rizikos draudėjų atžvilgiu neprisiima, o jų lėšų investavimas vykdomas vadovaujantis Akcininkų turto ir turto dengiančio draudimo techninius atidėjinius, investavimo strategija bei Investicijų valdymo tvarkos nuostatomis. Investavimo riziką galima traktuoti tik kaip riziką viso finansų ir draudimo sektoriaus atžvilgiu. Kai investicijų grąža krenta, vidutiniui ir ilgu laikotarpiu, mažėja klientų pasitikėjimas ilgalaikiais investavimo instrumentais. Todėl didėja draudimo sutarčių nutraukimai ir ženkliai mažėja naujų sutarčių sudarymas.

Investuojant nuosavas lėšas nesiekama didelio pelningumo, bet investuojama saugiai ir likvidžiai. Tokių investicijų kaina svyruoja nežymiai, todėl investavimo rizika nereikšminga.

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas (tęsinys)

Kapitalo valdymas. Bendrovė planuodama savo veiklą, atsižvelgusi į planuojamas verslo apimtis, vertina kapitalo poreikį (būtinąją ir turimą mokumo atsargas). Taip pat, Bendrovė kaip Aviva grupės dalis dalyvauja Mokumas II projekte, ruošiasi Mokumas II reikalavimų bei skaičiavimų įgyvendinimui.

Valiutų rizika. Bendrovės nuosavos lėšos paprastai investuojamos į Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ir Ekonominio šalių bendradarbiavimo valstybių vertybinius popierius. Dažniausiai investicijos būna nominuotos litais ir eurai, todėl valiutų rizika nuosavoms lėšoms yra minimali. Kadangi Bendrovė sudaro gyvybės draudimo kai investavimo rizika tenka draudėjui sutartis, todėl valiutos svyravimo riziką prisiima draudėjai investicinių draudimo fondų investavimo strategijose nustatytose ribose.

Likvidumo rizikos

Bendrovė likvidumo riziką valdo tinkamai planuodama pinigų srautų poreikius. Trumpu laikotarpiu Bendrovėje valdant grynųjų pinigų srautus atsižvelgiama į techninių atidėjinių augimą, planuojamas įmokas, išmokas bei sąnaudas. Ilgu laikotarpiu atsižvelgiama tiek į Bendrovės veiklos apimtis, tiek į kapitalo poreikį vystant naujus produktus bei Bendrovės mokumo poziciją.

Operacinės rizikos

Verslo saugumas. Bendrovėje yra nustatyti konfidencialumo lygiai, kurie taikomi skirtingo lygio informacijos bei duomenų naudojimui ir saugojimui Bendrovėje ir už jos ribų. Fizinė Bendrovės sauga rūpinasi saugos tarnybos, o Bendrovės turtas yra apdraustas. Bendrovė taip pat yra pasitvirtinusi ir įgyvendinusi verslo tęstinumo planą, paskyrusi atsakingus darbuotojus, periodiškai vyksta šio plano patikra bei darbuotojų mokymai, todėl esant būtinybei Bendrovės veikla būtų atkurta per nustatytą laiką.

Informacinės technologijos. Bendrovė, siekdama užtikrinti nenutrūkstamą ir veiksmingą informacinių sistemų funkcionavimą yra nustačiusi informacinių sistemų kontrolės ir saugumo užtikrinimo priemones. Taip pat, Bendrovė planuodama savo veiklą bei plėtrą įvertina informacinių technologijų resursus, nustato užduočių ir projektų prioritetus atsižvelgdama į darbų apimtis ir jų svarbą.

Bendrovės funkcijų ar jų dalies vykdymo perdavimo trečiosioms šalims. Bendrovė, siekdama efektyviai valdyti savo veiklą, dalį funkcijų yra perleidusi trečiosioms šalims. Bendrovė, vadovaudamasi Aviva grupės rekomendacijomis bei verslo standartais, apibrėžia ir įvertina funkcijas, kurias perleidžiamos valdyti trečiosioms šalims, siekiama, kad verslo procesai būtų efektyvesni, lankstesni, saugūs bei santykinai pigesni. Perleistų funkcijų kontrolei, Bendrovėje yra nustatytos atitinkamos procedūros, su trečiosiomis šalimis sudaromos paslaugų teikimo sutartys bei paskiriami atsakingi darbuotojai funkcijų vykdymo kontrolei.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas (tęsinys)

Teisės ir valdymo rizikos

Teisė. Bendrovės specialistai nuolatos seka teisės aktus, jų pakeitimus ir juos įgyvendina Bendrovės veikloje. Taip pat Bendrovė yra paskyrusi įvairių sričių specialistus, kurie dalyvauja įvairiose darbo grupėse rengiant, komentuojant teisės aktų pakeitimų projektus.

Strategija ir planavimas. Bendrovė pagal Aviva grupės bei Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos reikalavimus periodiškai sudaro Bendrovės veiklos planus ateinantiems metams, o vėliau tikrina nuokrypius nuo planų, aiškindamasi jų priežastis. Veiklos planai sudaromi atsižvelgiant į draudimo verslo tendencijas, ekonominę aplinką ir kitas aplinkybes. Keičiantis aplinkybėms, įtakančioms Bendrovės finansinius rezultatus, verslo planai peržiūrimi ir koreguojami.

Draudimo rizikos koncentracija

Bendrovė draudimo rizikos koncentraciją kontroliuoja šiais būdais: Bendrovė yra nustačiusi maksimalias draudimo sumas pagal draudimo objektus. Maksimali draudimo suma yra skaičiuojama sumuojant atitinkamų draudimo objektų draudimo sumas pagal visas draudimo sutartis vienam apdraustajam. Draudimo suma mirties atveju nėra ribojama, tačiau kadangi Bendrovė dideles rizikas yra perdraudusi, tai didelių draudimo rizikų prisiėmimą gali riboti perdraudikai. Daugumai papildomų draudimo objektų yra nustatyta ir maksimali draudimo išmokų suma, kuri apriboja Bendrovės išpareigojimus įvykus draudiminiams įvykiams.

Vidutinės būsimo gyventojų gyvenimo trukmės ilgėjimo rizikos Bendrovė neprisiima, nes nesudaro anuiteto sutarčių.

Įvykis įvykęs dėl radioaktyvaus spinduliavimo poveikio yra nedraudiminis įvykis, todėl Bendrovė minėtos rizikos neprisiima.

Jautrumo analizė

Žemiau paaiškinama, kiek pasikeistų Bendrovės pelnas (neįskaitant perdraudimo įtakos), draudimo produktų nuostolingumui padidėjus/sumažėjus 10 proc. punktų. Informacija pateikiama mln. Lt.

	Nuostolingumo pokytis +10 proc. punktų	Nuostolingumo pokytis -10 proc. punktų
Uždirbtos įmokos	-	-
Pensijų veiklos pajamos	-	-
Investicinės ir kt. pajamos	-	-
Išmokų sąnaudos	(2,68)	2,68
Sąnaudos	-	-
Techninio atidėjimo, kai investavimo rizika tenka draudėjams, pasikeitimas	-	-
Rezultatas	(2,68)	2,68

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas (tęsinys)

Žemiau paaiškinama, kiek pasikeistų Bendrovės pelnas (neįskaitant perdraudimo įtakos), jei fiksuoto pajamingumo investicijų grąža padidėtų/sumažėtų 1 proc. punktu. Informacija pateikiama mln. Lt.

	Investicijų grąžos pokytis +1 proc. punktu	Investicijų grąžos pokytis -1 proc. punktu
Uždirbtos įmokos	-	-
Pensijų veiklos pajamos	(0,01)	0,02
Investicinės ir. kt. pajamos	(1,03)	1,02
Išmokų sąnaudos	-	-
Sąnaudos	-	-
Techninio atidėjimo, kai investavimo rizika tenka draudėjams, pasikeitimas	0,76	(0,76)
Rezultatas	(0,28)	0,28

Bendrovė sudaro tik gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, draudimo sutartis, todėl Bendrovės pelno dydį dėl fiksuoto pajamingumo investicijų grąžos svyravimų įtakoja tik investicijų iš nuosavo kapitalo grąžos pokytis.

Žemiau paaiškinama, kiek pasikeistų Bendrovės pelnas (neįskaitant perdraudimo įtakos), jei akcijų rinkos augtų/kristų 10 proc. Informacija pateikiama mln. Lt.

	Akcijų rinkų pokytis +10 proc.	Akcijų rinkų pokytis -10 proc.
Uždirbtos įmokos	-	-
Pensijų veiklos pajamos	0,04	(0,04)
Investicinės ir. kt. pajamos	4,64	(4,63)
Išmokų sąnaudos	-	-
Sąnaudos	-	-
Techninio atidėjimo, kai investavimo rizika tenka draudėjams, pasikeitimas	(4,64)	4,63
Rezultatas	0,04	(0,04)

Bendrovė sudaro tik gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, draudimo sutartis, todėl Bendrovės pelno dydžiui akcijų rinkų svyravimai esminės įtakos neturi.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

2. Pastaba. Nematerialusis turtas

Straipsniai	Turto grupės		Iš viso
	Programinė įranga	Teisės	
<i>Įsigijimo vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	704 374	12 977	717 351
Įsigytas turtas	6 755	-	6 755
Perleistas turtas (-)	-	-	-
Nurašytas turtas (-)	(19 241)	(12 977)	(32 218)
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	691 888	-	691 888
<i>Sukaupta amortizacija</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	625 557	12 977	638 534
Apskaičiuota amortizacija	27 516	-	27 516
Atkurta amortizacija (-)	-	-	-
Nurašyta amortizacija perleidus turtą (-)	-	-	-
Nurašyta amortizacija nurašius turtą (-)	(19 241)	(12 977)	(32 218)
Iš vieno straipsnio į kitą perrašyta amortizacija +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	633 832	-	633 832
<i>Likutinė vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	78 817	-	78 817
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	58 056	-	58 056

2009 m. gruodžio 31 d. visiškai amortizuoto, bet dar naudojamo Bendrovėje nematerialaus turto įsigijimo vertė sudarė 559 705 litus (2008 m. gruodžio 31 d. – 575 658 litų).

3. Pastaba. Nekilnojamas turtas

2009 m. bei 2008 m. Bendrovė nekilnojamojo turto neturėjo.

4. Pastaba. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

2009 m. ir 2008 m. Bendrovė neturėjo investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

5. Pastaba. Nuosavybės ir skolos vertybiniai popieriai

Šioje pastaboje nurodomos investicijos į vertybinius popierius, išskyrus investicijas, kai investavimo rizika tenka draudėjui, išskiriant nuosavybės vertybinius popierius ir skolos vertybinius popierius.

Straipsniai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Skolos vertybiniai popieriai	Iš viso
<i>Išsigijimo vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	5 931 806	18 788 775	24 720 581
Išgytą turtą	4 433 874	35 715 875	40 149 749
Perleistas turtas (-)	(7 617 028)	(22 501 752)	(30 118 780)
Nurašytas turtas (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	2 748 652	32 002 898	34 751 550
<i>Perkainojimas</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	(607 054)	(202 549)	(809 603)
Vertės padidėjimas	618 960	1 641 081	2 260 041
Vertės sumažėjimas (-)	(128 410)	(125 067)	(253 477)
Nurašytas perkainojimo rezultatas perleidus turtą (-)	268 074	391 301	659 375
Nurašytas perkainojimo rezultatas nurašius turtą (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas perkainojimo rezultatas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	151 570	1 704 766	1 856 336
<i>Likutinė vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	5 324 752	18 586 226	23 910 978
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	2 900 222	33 707 664	36 607 886

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

6. Pastaba. Paskolos

2009 m. ir 2008 m. Bendrovė nebuvo suteikusi paskolų.

7. Pastaba. Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investicijos

Straipsniai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Skolos vertybiniai popieriai	Terminuotieji indėliai	Pinigai sąskaitose	Iš viso
Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	70 718 987	26 750 978	-	3 287 440	100 757 405
Įsigytas turtas	132 097 816	53 534 668	104 137 544	21 651 916	311 421 944
Perleistas turtas (-)	(118 973 418)	(34 239 990)	(104 039 976)	(24 939 356)	(282 192 740)
Nurašytas turtas (-)	-	-	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/(-)	-	-	-	-	-
Vertės padidėjimas	11 889 394	6 384 916	-	-	18 274 310
Vertės sumažėjimas (-)	(1 645 521)	(29 406)	(97 568)	-	(1 772 495)
Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	94 087 258	52 401 166	-	-	146 488 424

8. Pastaba. Profesinių pensijų kaupimo veiklos investicijos

Bendrovė nevykdo profesinių pensijų kaupimo veiklos.

9. Pastaba. Gautinos sumos

Gautinos sumos	Bendra suma	Abejotinos gautinos sumos	Balansinė vertė
Tiesioginio draudimo veiklos	-	-	-
iš draudėjų	-	-	-
iš tarpininkų	-	-	-
iš kitų	-	-	-
Persidraudimo veiklos gautinos	-	-	-
iš perdraudėjų	-	-	-
iš perdraudikų	-	-	-
kitų asmenų	-	-	-
iš tarpininkų	-	-	-
iš kitų asmenų	-	-	-
Kitos gautinos sumos:	395 471	-	395 471
iš kitų asmenų	395 471	-	395 471
Iš viso	395 471	-	395 471

Reikšmingas gautinų sumų sumažėjimas susijęs su 2008 m. gruodžio 31 d. apskaityta gautina suma už parduotus vertybinius popierius. Pagal minėtą sandorį buvo pilnai atsiskaityta 2009 m. sausio 5 d.

Gautinų sumų iš susijusių šalių 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo (34 pastaba).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

10. Pastaba. Abejotinos sumos

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje abejotinių sumų nebuvo.

11. Pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus investicijas

Straipsniai	Turto grupės					Iš viso
	Skaičiavimo technika	Transporto priemonės	Baldai	Organizacinė technika	Kitas turtas	
<i>Įsigijimo vertė</i>						
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	1 095 102	228 177	443 356	138 312	283 749	2 188 696
Įsigytas turtas	65 604	-	83 844	3 322	7 120	159 890
Perleistas turtas (-)	-	-	-	-	-	-
Nurašytas turtas (-)	(133 856)	-	(7 495)	(6 351)	(44 667)	(192 369)
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	1 026 850	228 177	519 705	135 283	246 202	2 156 217
<i>Sukauptas nusidėvėjimas</i>						
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	805 360	93 521	320 210	104 379	159 299	1 482 769
Apskaičiuotas nusidėvėjimas	116 771	38 030	48 097	12 778	41 368	257 044
Atkurtas nusidėvėjimas (-)	-	-	-	-	-	-
Nurašytas nusidėvėjimas perleidus turtą (-)	-	-	-	-	-	-
Nurašytas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(133 750)	-	(7 490)	(6 347)	(38 631)	(186 218)
Perrašytas iš vieno straipsnio į kitą nusidėvėjimas +/-(-)	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	788 381	131 551	360 817	110 810	162 036	1 553 595
<i>Likutinė vertė</i>						
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	289 742	134 656	123 146	33 933	124 450	705 927
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	238 469	96 626	158 888	24 473	84 166	602 622

2009 m. gruodžio 31 d. pilnai nudėvėto, bet dar Bendrovėje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus investicijas, įsigijimo vertė sudaro 924 500 litus (iš jų skaičiavimo technikos – 519 039 litų, baldų – 259 671 litus, organizacinės technikos – 72 017 litus, kito turto – 73 773 litus).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

11. Pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus investicijas (tęsinys)

2008 m. gruodžio 31 d. pilnai nudėvėto, bet dar Bendrovėje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus investicijas, įsigijimo vertė sudaro 895 540 litus (iš jų skaičiavimo technikos – 596 456 litų, baldų – 126 982 litus, organizacinės technikos – 78 368 litus, kito turto – 93 734 litus).

12. Pastaba. Pinigai sąskaitose ir kasoje

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	2 823 119	5 310 294
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	4 668 649	2 823 119
Pinigai bankų sąskaitose	3 046 149	1 271 388
Pinigų ekvivalentai	1 621 432	1 548 976
Pinigai kasoje	1 068	2 755

Pinigų ekvivalentus 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. sudaro trumpalaikiai indėliai bankuose.

13. Pastaba. Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Atidėtos įsigijimo sąnaudos	1 534 140	2 470 466
Pensijų kaupimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos	1 534 140	2 470 316
Komisinis atlyginimas	1 478 503	2 404 795
Kitos	55 637	65 521
Gyvybės draudimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos	-	150
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	60 638	91 847
Kitos sukauptos pajamos	46 520	174 462
Iš viso	1 641 298	2 736 775

2009 m. gruodžio 31 d. kitas sukauptas pajamas sudarė gautina komisinio atlyginimo suma už Bendrovės turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

2008 m. gruodžio 31 d. kitas sukauptas pajamas sudarė gautina perdraudikų pelno dalis.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

14. Pastaba. Akcininkų nuosavybė

2009 m. gruodžio 31 d. 100 proc. Bendrovės akcijų priklausė vieninteliui akcininkui Lenkijos įmonei Aviva Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna. 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinį kapitalą sudarė 595 tūkst. paprastųjų 10 litų nominalios vertės akcijų.

2009 m. balandžio 27 d. Bendrovės akcininko sprendimu 2008 m. Bendrovės pelnas – 12 331 934 litai buvo paskirstytas tokia tvarka: suformuotas privalomasis rezervas 74 800 litų ir išmokėti dividendai akcininkui, kurie prieš mokesčius sudarė 12 257 134 litus.

2009 m. pelno paskirstymo projektas:

Straipsniai	Suma
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) - praėjusių finansinių metų pabaigoje	12 331 934
Nepaskirstytasis rezultatas po praėjusių finansinių metų pelno (nuostolių) paskirstymo	-
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	15 302 190
Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai)	-
Paskirstytinas rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	15 302 190
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti	-
Paskirstytinas pelnas (nuostoliai)	15 302 190
Pelno paskirstymas	
Į privalomąjį rezervą	-
Į kitus rezervus	-
Dividendai	15 302 190
Kiti	-
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – ataskaitinių finansinių metų pabaigoje	-

15. Pastaba. Techniniai atidėjiniai

Techninio atidėjinio rūšis	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui	146 488 424	100 757 405
Numatomų išmokėjimų	5 110 999	3 338 511
Žalos padengimo	3 361 922	3 237 570

Didžiausi Bendrovės techninių atidėjinių pokyčiai per 2009 m. buvo dėl padidėjusių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, ir numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių. Šių atidėjinių augimą įtakojė Bendrovės gyvybės draudimo sutarčių portfelio augimas bei teigiama investicijų grąža.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

15. Pastaba. Techniniai atidėjiniai (tęsinys)

Žemiau lentelėje yra pateikiama 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės suformuoto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir per 2009 m. išmokėtų žalų, kurių įvykio data yra iki 2008 m. gruodžio 31 d., pakankamumo analizė.

	2009 m. (su perdraudikų dalimi)	2009 m. (išskaičius perdraudikų dalį)
Išmokos, išmokėtos per ataskaitinį laikotarpį pagal įvykius, įvykusius iki jo pradžios	2 739 105	2 419 106
Tiesioginės žalos sureguliuavimo sąnaudos patirtos per ataskaitinį laikotarpį	366	366
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaryto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dalis pagal įvykius, įvykusius iki ataskaitinio laikotarpio	1 630 451	710 440
Iš viso	4 369 922	3 129 912
Praeito ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarytas numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys	3 338 511	2 416 200
Skirtumas	(1 031 411)	(713 712)

Bendrovė, atsižvelgusi į per 2008 m. ženkliai išaugusį įvykių skaičių, 2009 m. pirmoje pusėje pakeitė numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių skaičiavimo metodiką, kad tiksliau atspindėtų Bendrovės numatomus įsipareigojimus pagal draudiminiuosius įvykius (pailgėjus pranešimo laikotarpiui apie mirties įvykius, pradėtas formuoti įvykusių, bet nepraneštų įvykių, techninis atidėjinys mirties rizikai; vidutinės žalos dydžio numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys pranešties, reguliuojamiems įvykiams). Dėl šios priežasties numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys buvo padidintas 1,5 mln. litų, o 2009 m. pabaigoje numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys buvo 1,8 mln. litų didesnis negu 2008 m. pabaigoje ir sudarė 5,1 mln. litų.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

16. Pastaba. Įsipareigojimai

Kreditoriai	Skolos, apmokėtinos		
	per vienerius metus	po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	po penkerių metų
Subordinuoti įsipareigojimai	-	-	-
Perdraudikų depozitai	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla:	2 030 963	-	-
Įsipareigojimai draudėjams:	885 728	-	-
dukterinėms įmonėms	-	-	-
asocijuotoms įmonėms	-	-	-
kitiems asmenims	885 728	-	-
Įsipareigojimai tarpininkams	1 145 235	-	-
dukterinėms įmonėms	-	-	-
asocijuotoms įmonėms	-	-	-
kitiems asmenims	1 145 235	-	-
Kiti su draudimo veikla susiję įsipareigojimai	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su perdraudimo ir persidraudimo veikla	166 290	-	-
Įsipareigojimai perdraudėjams	-	-	-
Įsipareigojimai perdraudikams	166 290	-	-
Įsipareigojimai tarpininkams	-	-	-
Kiti su perdraudimo ir persidraudimo veikla susiję įsipareigojimai	-	-	-
Išleisti skolos vertybiniai popieriai, atskirai nurodomos konvertuojamos skolos	-	-	-
Skolos kredito įstaigoms	-	-	-
Mokesčiai, socialinio draudimo įmokos ir kiti įsipareigojimai:	1 095 421	-	-
Mokesčiai	221 603	-	-
Socialinio draudimo įmokos	139 196	-	-
Atlyginimai	165 496	-	-
Kitiems asmenims	569 126	-	-
Iš viso	3 292 674	-	-

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

16. Pastaba. Įsipareigojimai (tęsinys)

Kreditoriai	Skolos, apmokėtinos		
	per vienerius metus	po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	po penkerių metų
Įsipareigojimai dukterinėms ir asocijuotoms įmonėms	-	-	-
Įsipareigojimai draudimo įmonės vadovams	-	-	-
Įsipareigojimai kitiems susijusiems asmenims*	354 543	-	-
Iš viso	354 543	-	-

*Žr. 34 pastabą.

Nuo 2009 sausio 1 d. Bendrovės perdraudikais yra Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. teigiamam rizikos kapitalui nuo 100 000 litų iki 300 000 litų ir RGA International Reinsurance Company Limited teigiamam rizikos kapitalui nuo 300 000 litų iki 1 000 000 litų.

Iki 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės perdraudiku draudimo sutartims, sudarytoms iki 2005 m. sausio 1 d., buvo Pacific Life Re Limited, o draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2005 m. sausio mėn. 1 d. - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

17. Pastaba. Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Sukaupti metiniai priedai	720 000	780 000
Atostogų rezervas	444 030	436 732
Išmokų darbuotojams rezervas*	13 444	-
Sukaupti įsipareigojimai tiekėjams:	589 190	165 671
iš jų sukaupti įsipareigojimai susijusiems asmenims (34 pastaba)	364 251	12 000
Sukauptos komisinių sąnaudų	76 365	43 256
Kitos sukauptos sąnaudos	69 390	155 061
Sukauptos sąnaudos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	1 912 419	1 580 720

* Vadovaujantis 2008 m. gruodžio 22 d. patvirtintu 31 Verslo apskaitos standartu „Atlygis darbuotojui“ ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 127 ir 140 straipsniais, Bendrovė 2009 m. gruodžio 31 d. apskaitė ilgalaikio atlygio įsipareigojimą, kuris atspindi būsimas išeitines išmokas pensinio amžiaus darbuotojams. Praėjusių finansinių metų lyginamoji informacija nepateikiama kadangi yra nereikšminga.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

18. Pastaba. Veiklos nuoma

Bendrovė yra sudariusi patalpų nuomos bei automobilio nuomos sutartis. Nuomos sutarčių sąlygose nėra numatyta apribojimų Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma. 2009 m. Bendrovės nuomos sąnaudos sudarė 1 651 918 litus (2008 m. sudarė – 1 079 531 litą).

Nuomos įmokas ateityje pagal nuomos sutartis sudaro:

Per vienerius metus – 1 579 403 litai;
Nuo vienerių iki penkerių metų – 5 705 997 litai.

19. Pastaba. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos ir persidraudimo veiklos rezultatas

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Draudimas	84 032 831	85 037 280
Perdraudimas	-	-
Iš viso	84 032 831	85 037 280

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pagal individualias sutartis	83 581 129	84 166 115
Pagal grupines sutartis	451 702	871 165
Vienkartinės įmokos	7 104 589	8 002 733
Periodinės įmokos	76 928 242	77 034 547
Pagal sutartis be dalyvavimo pelne	-	-
Pagal sutartis su dalyvavimu pelne	-	-
Pagal sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui	84 032 831	85 037 280

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

19. Pastaba. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos ir persidraudimo veiklos rezultatas (tūsinys)

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Lietuvos Respublika	84 032 831	85 037 280
Kitos Europos Sąjungos valstybės narės	-	-
Kitos valstybės	-	-
Iš viso	84 032 831	85 037 280
Persidraudimo veiklos rezultatas	(47 424)	(813 092)

20. Pastaba. Pensijų kaupimo veiklos pajamos ir sąnaudos

Pensijų kaupimo veiklos pajamos ir sąnaudos	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pensijų kaupimo veiklos pajamos	5 974 097	6 189 589
Atskaitymai nuo įmokų	2 261 473	3 834 008
Atskaitymai iš turto	3 677 399	2 340 109
Atskaitymai keičiant pensijų fondą	35 225	15 463
Kitos pajamos	-	9
Pensijų kaupimo veiklos sąnaudos	(4 043 743)	(3 986 350)
Įsigijimo sąnaudos	(2 321 806)	(2 258 030)
Pensijų kaupimo sutarčių sudarymo tiesioginės sąnaudos (komisiniai, dokumentų rengimo sąnaudos)	(1 258 525)	(1 157 314)
Kitos įsigijimo sąnaudos	(1 063 281)	(1 100 716)
Administracinės sąnaudos	(1 192 134)	(1 381 921)
Atlyginimas už depozitoriumo paslaugas	(149 647)	(97 591)
Kitos administracinės sąnaudos	(1 042 487)	(1 284 330)
Investavimo sąnaudos	(529 803)	(346 399)
Pensijų fondų investicijų įsigijimo tiesioginės sąnaudos	(4 313)	(107 807)
Kitos investavimo sąnaudos	(525 490)	(238 592)
Atidėtųjų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	(936 176)	(350 794)
Pensijų kaupimo veiklos rezultatas	994 178	1 852 445

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

21. Pastaba. Komisiniai

Komisinių rūšys	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Draudimo veiklos komisiniai		
Įsigijimo komisiniai	7 369 447	9 422 428
Gyvybės draudimo	5 894 113	8 097 275
Pensijų kaupimo	1 475 334	1 325 153
Sutarčių atnaujinimo komisiniai	4 273 136	3 778 514
Įmokų surinkimo komisiniai	442 265	419 363
Komisiniai investicijų tarpininkams	26 414	20 152
Iš viso	12 111 262	13 640 457

22. Pastaba. Įsigijimo sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės įsigijimo sąnaudos:		
Komisiniai, išskyrus portfelio valdymo komisinius ir įmokų surinkimo komisinius	11 642 583	13 200 942
Kitos išlaidos, susijusios su draudimo konsultantais	564 089	655 654
Medicininės apžiūros	114 400	173 698
Draudimo dokumentai	139 561	200 746
Kitos išlaidos*	14 412	-
Tiesioginių įsigijimo sąnaudų iš viso	12 475 045	14 231 040
Netiesioginės įsigijimo sąnaudos (žr. 26 pastabą)	6 790 186	8 814 426
Iš viso	19 265 231	23 045 466

* Kitos išlaidos praėjusiais finansiniais metais buvo atvaizduotos kaip netiesioginės įsigijimo sąnaudos (žr. p. II.34.).

23. Pastaba. Žalos suregulavimo sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	366	692
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)	728 941	298 694
Iš viso	729 307	299 386

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

24. Pastaba. Investicijų vadybos sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	30 727	127 959
<i>Komisiniai investicijų tarpininkams</i>	26 414	20 152
<i>Pensijų fondų investicijų įsigijimo tiesioginės sąnaudos</i>	4 313	107 807
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)	767 522	387 286
Iš viso	798 249	515 245

25. Pastaba. Administracinės sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	1 007 391	926 686
<i>Įmokų surinkimo sąnaudos</i>	442 265	419 363
<i>Pensijų kaupimo veiklos sąnaudos*</i>	340 952	287 197
<i>Mokesčiai</i>	224 174	220 126
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)**	4 708 949	4 650 620
Iš viso	5 716 340	5 577 306

* *Pensijų kaupimo veiklos sąnaudoms yra tiesiogiai priskirtos metinių laiškų pensijų fondų klientams siuntimo sąnaudos ir atlyginimo depozitoriumui už paslaugas sąnaudos.*

** *Bendrovės privalomojo metinio audito išlaidos, kurios 2009 m. sudarė 116 981 litą (2008 m. – 120 611 litų) yra priskirtos prie netiesioginių administracinių sąnaudų.*

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

26. Pastaba. Netiesioginės įsigijimo, administracinės, žalos suregulavimo ir investicijų vadybos sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Įsigijimo sąnaudos		Administracinės sąnaudos		Žalos suregulavimo sąnaudos		Investicijų vadybos sąnaudos		IŠ VISO	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Atlyginimai ir su personalu susijusios sąnaudos	2 683 122	3 534 564	2 118 598	2 132 291	461 978	187 020	495 248	223 681	5 758 946	6 077 556
Patalpų nuoma ir eksploatacija	1 551 938	1 249 080	385 734	182 068	50 591	9 882	31 185	9 202	2 019 448	1 450 232
Marketingo sąnaudos ir ryšiai su visuomene	700 704	1 714 466	460 765	722 837	-	-	-	-	1 161 469	2 437 303
IT išlaidos	672 168	813 535	862 412	821 803	159 027	74 691	195 061	105 339	1 888 668	1 815 368
Ryšiai	342 060	356 149	211 220	162 195	3 728	1 113	2 298	1 037	559 306	520 494
Nusidėvėjimas ir amortizacija	169 817	189 531	91 497	76 157	13 167	5 554	10 079	3 996	284 560	275 238
Biuro pirkimai	136 392	206 184	36 222	42 998	4 710	2 218	2 831	2 056	180 155	253 456
Profesinės paslaugos	319 444	386 322	410 830	342 535	24 202	11 810	20 906	27 171	775 382	767 838
Transporto išlaidos	55 583	105 936	18 217	18 471	2 224	844	1 375	784	77 399	126 035
Komandiruotės ir reprezentacija	73 160	141 033	35 250	57 002	5 882	3 301	2 500	2 748	116 792	204 084
Banko mokesčiai	-	-	36 194	45 143	-	-	4 297	9 166	40 491	54 309
Kitos	85 798	117 626	42 010	47 120	3 432	2 261	1 742	2 106	132 982	169 113
IŠ VISO	6 790 186	8 814 426	4 708 949	4 650 620	728 941	298 694	767 522	387 286	12 995 598	14 151 026

Lentelėje pateikiamas administracinių sąnaudų dalies paskirstymas tarp netiesioginių įsigijimo, žalos suregulavimo ir investicijų vadybos sąnaudų, vadovaujantis Bendrovės patvirtinta „Sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms bendrovės apskaitoje tvarka“.

Netiesioginių sąnaudų pasiskirstymas tarp Bendrovės sąnaudų grupių tiesiogiai atspindi Bendrovės veiklos pobūdį ir jos pokyčius. Paskutiniųjų metų ekonomikos nuosmukis įtakoją naujai sudaromų sutarčių skaičių, todėl atitinkamai mažėjo įsigijimo sąnaudos. Bendrovė didelį dėmesį skyrė draudimo portfelio palaikymui, todėl augo administracinės sąnaudos, o padidėjus išmokoms, įvykus draudiminiams įvykiams, atitinkamai pasikeitė žalos suregulavimo sąnaudos. Atsižvelgiant į šiuos pokyčius, buvo atlikti Bendrovės „Sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms bendrovės apskaitoje tvarkos“ pakeitimai, įtakoję sąnaudų pasiskirstymą tarp skirtingų sąnaudų grupių (žr. p.II.34).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

27. Pastaba. Darbo užmokesčio sąnaudos

2009 m. vidutinis Bendrovės administracijos darbuotojų skaičius pagal faktinį darbo laiką buvo 63 darbuotojai (2008 m. – 57 darbuotojai). Per 2009 m. darbo užmokesčio sąnaudos sudarė 4 175 336 litus (3 947 226 litus – 2008 m.), socialinio draudimo sąnaudos sudarė 1 288 965 litus (1 215 149 litus – 2008 m.), o įmokų į garantinį fondą sąnaudos sudarė 4 158 litus (6 200 litus – 2008 m.). Per 2009 m. iš tam tikslui 2008 m. sukaupto 780 000 litų metinių priedų rezervo (2007 m. sukauptas 636 000 litų premijų rezervas), buvo išmokėtos 401 680 litų premijos už 2008 m. darbo rezultatus (564 440 litų premijos buvo išmokėtos už 2007 m. darbo rezultatus), įskaitant socialinio draudimo įmokas. Už 2009 m. darbo rezultatus (įskaitant socialinio draudimo išlaidas) sukauptas 720 000 litų premijų rezervas.

28. Pastaba. Finansinės veiklos rezultatai

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Finansinės veiklos pajamos		
Palūkanos už sąskaitų likučius bei pajamos iš pinigų ekvivalentų	37 812	328 441
Valiutų kursų pasikeitimo ir konvertavimo įtaka	-	70 619
Kitos	1 115	342
Finansinės veiklos pajamų iš viso	38 927	399 402
Finansinės veiklos sąnaudos		
Valiutų kursų pasikeitimo ir konvertavimo įtaka	(64 064)	-
Kitos	(19 754)	(3 196)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(83 818)	(3 196)
Finansinės veiklos rezultatas	(44 891)	396 206

29. Pastaba. Kitos veiklos rezultatai

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Kitos veiklos pajamos		
Mokymų pajamos	44 460	50 510
Kitos pajamos	23 016	2 499
Kitų veiklos pajamų iš viso	67 476	53 009
Kitų veiklos sąnaudų iš viso	-	-
Kitos veiklos rezultatas	67 476	53 009

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

30. Pastaba. Ypatingosios pajamos ir sąnaudos

Per 2009 m. ir per 2008 m. Bendrovė nepatyrė ypatingųjų pajamų ir sąnaudų.

31. Pastaba. Pelno mokestis

2009 m. Bendrovė apskaitė 1 434 078 litų apmokestinamojo pelno (2008 m. – 2 108 655 litų), tačiau dėl sukauptų mokesčių nuostolių pelno mokesčio mokėti neturi. Taip pat nebuvo suformuotas atidėtųjų mokesčių turtas, nes, pagal esamas pelno mokesčio apskaičiavimo taisykles, Bendrovė ateityje nesitiki turėti tiek apmokestinamojo pelno, kuris leistų realizuoti atidėtųjų mokesčių turtą arba jo negalima pagrįstai įvertinti. 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. sukaupti mokesčiai nuostoliai atitinkamai sudarė 82 628 tūkst. litų (iš jų nuostoliai iš vertybinių popierių perleidimo 139 tūkst.) ir 83 943 tūkst. litų (iš jų nuostoliai iš vertybinių popierių perleidimo 189 tūkst.).

Ataskaitinių metų pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą sutikrinimas su to paties laikotarpio apmokestinamuoju pelnu (nuostoliais):

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius	15 302 190	12 331 934
Skirtumai:		
Neapmokestinamos draudimo įmokos	(77 921 040)	(81 394 656)
Sąnaudos, tenkančios neapmokestinamosioms pajamoms	82 904 890	47 903 060
Teigiamas investicijų vertės perkainojimas	(12 311 287)	(2 217 932)
Neigiamas investicijų vertės perkainojimas	206 590	10 238 144
Investicijų pardavimo nuostoliai	996 075	14 220 832
Kiti	(7 743 340)	1 027 273
Ataskaitinių metų apmokestinamas pelnas (nuostoliai)	1 434 078	2 108 655
Ataskaitinių metų pelno mokestis	-	-

32. Pastaba. Pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai

	Pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai, litais
2009 m.	25,72
2008 m.	20,73

Vidutinis svertinis akcijų skaičius per 2009 m. ir 2008 m. buvo lygus 595 000.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

33. Pastaba. Mokumo atsarga

Eil. Nr.	Turimos mokumo atsargos elementai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	Dydžiai, didinantys turimą mokumo atsargą:	31 565 419	28 520 363
1.1.	Apmokėtas įstatinis kapitalas (kaupiamojo dividendo privilegijuotosios akcijos nurodomos atskirai 1.6 eilutėje)	5 950 000	5 950 000
1.2.	Akcijų priedai	9 718 229	9 718 229
1.3.	Perkainojimo rezervas	-	-
1.4.	Rezervai, sudaryti iš paskirstytinojo pelno:	595 000	520 200
1.4.1.	Privalomas rezervas	595 000	520 200
1.4.2.	Rezervas savoms akcijos įsigyti	-	-
1.4.3.	Kiti rezervai	-	-
1.5.	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	15 302 190	12 331 934
1.6.	Kaupiamojo dividendo privilegijuotosios akcijos	-	-
1.7.	Subordinuotos paskolos	-	-
1.8.	Kiti išleisti vertybiniai popieriai	-	-
2.	Dydžiai, mažinantys turimą mokumo atsargą:	1 652 834	2 641 130
2.1.	Nematerialusis turtas	58 056	78 817
2.2.	Ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 594 778	2 562 313
2.3.	Nuosavos akcijos	-	-
2.4.	Uždelsti debitoriniai įsipareigojimai	-	-
2.5.	Kitas riboto patikimumo turtas	-	-
2.6.	Turto vertės skirtumai	-	-
2.7.	Nebalansiniai įsipareigojimai	-	-
3.	Turima mokumo atsarga (1)-(2)	29 912 585	25 879 233
4.	Garantinis fondas	11 048 960	11 048 960

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

33. Pastaba. Mokumo atsarga (tęsinys)

Eil. Nr.	Rodikliai (litais)	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	Draudimo techninių atidėjinių rodiklis	-	-
2.	Techninės rizikos rodiklis	5 289 366	5 008 887
3.	Papildančio draudimo rodiklis	3 276 359	2 774 128
4.	Tontinų rodiklis	-	-
5.	Investicinės veiklos rodiklis	1 161 595	1 048 846
6.	Pensijų kaupimo veiklos rodiklis	303 432	345 480
7.	Būtinoji mokumo atsarga: (1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)	10 030 752	9 177 341

Pagal mokumo atsargos skaičiavimo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos, turima mokumo atsarga 2009 ir 2008 m. turi būti ne mažesnė nei 3 200 tūkst. eurų ir ne mažesnė nei būtinoji mokumo atsarga. 2009 m. ir 2008 m. Bendrovė vykdė šiuos reikalavimus.

34. Pastaba. Sandoriai su susijusiomis šalimis

2009 m. – 2008 m. Bendrovė vykdė sandorius su šiomis susijusiomis šalimis:

Aviva Europe Regional Office – įmonių grupės, kuriai priklauso Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“, struktūrinis vienetas;

Aviva Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna – Uždarosios akcinės gyvybės draudimo ir pensijų bendrovės „Aviva Lietuva“ motininė įmonė, kuri teikia Bendrovei perdraudimo paslaugas;

Aviva Sp. z o.o. – Uždarosios akcinės gyvybės draudimo ir pensijų bendrovės „Aviva Lietuva“ seserinė įmonė, kuri teikia Bendrovei duomenų apdorojimo ir vidaus audito paslaugas;

Aviva Investors Poland S.A. – turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors.

Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg - turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors. Bendrovė per turto valdymo įmonę Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg vykdo investicijų pirkimo, pardavimo sandorius. 2009 m. Bendrovė atliko investicijų pirkimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 136 531 689 litai (2008 m. – 100 806 755 litai) ir pardavimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 126 322 370 litų (2008 m. – 74 840 873 litai).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2009 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

34. Pastaba. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Sandorių su susijusiomis šalimis 2009 m. – 2008 m. vertė ir 2009 m. gruodžio 31 d. gautinos bei mokėtinos sumos, lyginant su 2008 m. gruodžio 31 d. mokėtinomis sumomis, pateikiami žemiau:

	Gautos paslaugos per 2009 metus	Mokėtinos sumos 2009 m. gruodžio 31 d.*	Gautos paslaugos per 2008 metus	Mokėtinos (gautinos) sumos 2008 m. gruodžio 31 d.
Aviva Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna	476 058	58 509	847 393	(70 208)
Aviva Sp. z o.o.	1 172 053	314 077	1 152 202	300 051
Aviva Europe Regional Office	345 790	345 790	365 931	330 496
Aviva Investors Poland S.A.	1 628	418	17 380	17 155

* 2009 m. gruodžio 31 d. mokėtinos sumos susijusiems asmenims apima įsipareigojimus 354 543 litus ir sukauptas sąnaudas 364 251 litą (žr. 16 ir 17 pastabas).

35. Pastaba. Finansiniai ryšiai su Bendrovės vadovais

Per 2009 m. vadovams (valdybos nariams) buvo priskaičiuota 1 051 190 litų darbo užmokesčio, įskaitant išmokėtas premijas bei kitas su darbo santykiais susijusias išmokas (2008 m. – 1 329 958 litai). Taip pat buvo suformuotas vadovų darbo sutartyse numatyto dydžio premijų rezervas už 2009 m. darbo rezultatus. Premijos gali būti išmokėtos įvertinus 2009 m. veiklos rezultatus. Premija Bendrovės vadovams bus nustatyta vienintelio akcininko sprendimu.

36. Pastaba. Nebalansiniai įsipareigojimai

Eil. Nr.	Įsipareigojimo pobūdis	Įsipareigojimo atsiradimo data	Įsipareigojimo termino pabaiga	Suma, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Suma, ataskaitinio laikotarpio pradžioje
I.	Suteiktos garantijos ir laidavimas	-	-	-	-
II.	Valdomas klientų turtas	-	-	427 758 692	300 295 816
II.1.	Pensijų fondas „Europensija“	-	-	89 437 752	66 560 702
II.2.	Pensijų fondas „Europensija plus“	-	-	290 510 463	208 355 667
II.3.	Pensijų fondas „Europensija ekstra“	-	-	47 810 477	25 379 447
III.	Kiti nebalansiniai įsipareigojimai	-	-	-	-

36. Pastaba. Nebalansiniai įsipareigojimai (tęsinys)

Bendrovė vykdo pensijų kaupimo veiklą ir patikėjimo teise valdo klientų turta, kaupiamą trijuose pensijų fonduose: „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“.

37. Pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

2005 m. Bendrovė prisiėmė prievolę atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomų draudimo tarpininkų profesinių pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Kadangi tiek Bendrovės, tiek Lietuvos draudimo rinkos statistika yra nepakankama taikyti statistinius modelius šių įsipareigojimų įvertinimui, atidėjimas nėra formuojamas.

38. Pastaba. Pobalansiniai įvykiai

Nuo 2009 m. gruodžio 31 d. iki finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo reikšmingų pobalansinių įvykių.

Asta Ungulaitienė
Generalinė direktorė

2010 m. kovo 9 d.

Arūnas Rumska
Finansų direktorius

2010 m. kovo 9 d.

Živilė Čekytė
Vyriausioji finansininkė

2010 m. kovo 9 d.

Rita Nogė
Vyriausioji aktuarė

2010 m. kovo 9 d.